

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بسیج در دوران کرونا؛ پیشرو در خدمت و امیدآفرین

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: مهدی ناجی

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

- ۲ * نکات برجسته
- ۲ * مقدمه
- ۲ * مهمترین اقدامات بسیج برای مقابله با کرونا
- ۳ * طرح مشترک بسیج و وزارت بهداشت علیه کرونا
- ۳ * آغاز طرح شهید سلیمانی برای مقابله با کرونا در هفته بسیج
- ۴ * اقدامات بسیج در هفته بسیج چه خواهد بود؟
- ۴ * مهمترین اقدامات بسیج در بحث اقتصاد مقاومتی
- ۴ * مهمترین اقدامات بسیج در مهار گرانی
- ۵ * کلام آخر

* نکات برجسته

- ❖ پنجم آذر ماه سالروز تشکیل نهاد بسیج به فرمان حضرت امام خمینی(ره) است.
- ❖ در اندیشه امام(ره) بسیج نهادی است اجتماعی با ابعاد متعدد. در این نگرش بسیج صرفاً سازمانی نظامی نیست که فقط در زمان جنگ و برای دفاع در مقابل دشمن شکل گرفته باشد، بلکه نهادی است گسترده، مردمی و مبتنی بر نیازهای اساسی و حیاتی جامعه.
- ❖ بسیج نه یک سازمان که یک اندیشه و تفکر است. اندیشه زیستن در متن جامعه، کوشش خالصانه برای جامعه، فداکاری در راه حفظ جامعه و در نهایت رساندن جامعه به افق‌های عالی و متعالی انسانی است.^۱
- ❖ بسیج از ابتدای تشکیل تاکنون پیشرو خدمت و امید آفرین بوده است. نقش بسیج در دوران کرونا در ارائه خدماتی همچون " غربالگری، آموزش مردم، ایجاد فاصله‌گذاری اجتماعی، تولید استاندارد کالاها و اقلام بهداشتی، در تولید دارو و درمان و تجهیزات پزشکی " مثال زدنی بوده است.
- ❖ امروز بسیج تولید کننده و صادر کننده ماسک، لباس ویژه و مخصوص مراکز بهداشتی و درمانی و بیمارستانی است.
- ❖ در هفته بسیج، ۲ هزار پروژه محرومیت‌زدایی افتتاح خواهد شد؛ که یک مورد از این پروژه‌ها، احداث ۱۰۰۰ واحد مسکونی در حاشیه شهر چابهار است.

* مقدمه

بسیج به عنوان گسترده‌ترین سازمان انسانی غیردولتی و متعالی‌ترین سرمایه اجتماعی که از تمامی قومیت‌ها، فرهنگ‌ها و بخش‌های گوناگون اقتصادی، سیاسی و فرهنگی تشکیل شده است، و از جایگاهی ویژه و کم نظیر در نظام اجتماعی و سیاسی کشور برخوردار است. بسیج مستضعفین به عنوان بزرگترین سازمان مردم نهاد و بزرگترین سازمان بی‌نظیر در جهان نقش سازماندهی، به‌کارگیری، هدایت مردم و ایجاد ساز و کارهای مردم پایه را برعهده دارد. از اول انقلاب تاکنون هرگاه در نقاط عطف و تاریخ‌ساز قرار گرفتیم، نقش بسیج در آن بسیار موثر بوده است. یکی از کارویژه‌های بسیج مقابله با تهدیدات گوناگون است. در موضوع اخیر بیماری کرونا بسیج اولین گروهی بود که با وزارت بهداشت و درمان توافق نامه نوشت و اولین سازمانی بود که با تمام توان برای مهار کرونا ورود کرد. یکی از مسائل بزرگ این بیماری منحوس بحث غربالگری بود، که بسیج با ایجاد بیش از ۶۰ هزار پایگاه پدافند زیستی در کشور، ۶۰ هزار قرارگاه پدافند زیستی تشکیل داد. نقش بسیج در غربالگری، آموزش مردم، ایجاد فاصله‌گذاری اجتماعی، تولید استاندارد کالاها و اقلام بهداشتی، در تولید دارو و درمان و تجهیزات پزشکی، در دوران کرونا مثال زدنی است. امروز بسیج تولید کننده و صادر کننده ماسک، لباس ویژه و مخصوص مراکز بهداشتی و درمانی و بیمارستانی است.^۲

* بخشی از مهمترین اقدامات بسیج برای مقابله با کرونا

۱ - «فرهنگ بسیجی و قدرت نرم»، ملائی، کامبیز، قدرت نرم، فرهنگ و امنیت مطالعه موردی بسیج، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۹۸، ص ۱۴۶.

۲ - «نقش بسیج در مقابله با ویروس کرونا، ۱۶۰ هزار پایگاه بسیج می‌توانند در اختیار قوه قضائیه باشند»، خبرگزاری دفاع مقدس، ۱۳۹۹/۲/۲۱.

واکسیناسیون فلج اطفال و سنجش فشار خون بیش از سی میلیون نفر با هماهنگی وزارت بهداشت
حضور نیروهای داوطلب برای همراهی بیماران
حضور طلاب بسیجی برای تدفین بیماران
مجاهدت در تولید ماسک، تولید روزانه بیش از هفده میلیون ماسک
غربالگری بیش از هفتاد میلیون نفر که باعث کاهش نرخ ابتلا شد.
عملیاتی شدن موضوع کمک‌های مؤمنانه توسط پایگاه‌های بسیج بر اساس فرمان رهبر انقلاب از ۱۵ شعبان امسال.
طی چهار مرحله بیش از ۱۰ میلیون بسته معیشتی در سراسر کشور توزیع شد.
۲۴ هزار جهیزیه به افرادی که توان تأمین جهیزیه نداشتند اهدا شد
بیش از ۵ میلیون بسته بهداشتی بین نیازمندان توزیع شد،
۴۷ میلیارد تومان کمک‌های نقدی به نیازمندان پرداخت شد.

*** طرح مشترک بسیج و وزارت بهداشت علیه کرونا**

این طرح در هفته آخر آبان ۱۳۹۹، به تمام استانداری‌ها، دانشگاه علوم پزشکی و رده‌های سپاه و بسیج ابلاغ شد و هدف این طرح قطع زنجیره انتقال ویروس است. برای مبارزه با ویروس کرونا، هیچ راهی جز تشخیص و شناسایی سریع بیماری و بیماران نیست و بعد شناسایی مبتلایان، باید آن‌ها را سریعاً ایزوله‌سازی، قرنطینه و درمان کرد و افراد مرتبط با آن‌ها را هم باید شناسایی و در خانه‌ها و مکان‌ها خاص قرنطینه شوند.

سردار محمدحسین سپهر جانشین رئیس سازمان بسیج مستضعفین در این رابطه گفت: این طرح علمی، تجربی و امیدوار کننده است و تمام خدمات توسط چند هزار تیم پزشکی متشکل از پزشک، پرستار، مراقبین سلامت و بسیجیان انجام می‌شود که این افراد محله به محله، پایگاه به پایگاه و خانه به خانه را پایگاه سلامت قرار می‌دهند. او گفت: از ابتدای شیوع کرونا در کشور، تأمین پزشک، پرستار و کادر خدماتی بیمارستان‌ها توسط جامعه پزشکی بسیج، آموزش و توانمند سازی مردم در رسانه‌های عمومی، مساجد و اماکن عمومی، ضد عفونی اماکن عمومی، تولید و توزیع ماسک، توزیع اقلام بهداشتی، تأمین نیازهای محرومین و نهضت کمک‌های مؤمنانه به مردم آسیب دیده از کرونا از اقدامات بسیج بوده است. وی افزود: امروز ۱۷ میلیون ماسک، روزانه در کارگاه‌های بسیج تولید می‌شود و توان صادرات آن را در قالب استانداردهای جهانی داریم.^۱

*** آغاز طرح شهید سلیمانی برای مقابله با کرونا در هفته بسیج**

رئیس سازمان بسیج مستضعفین از آغاز طرح شهید سلیمانی برای مقابله با کرونا در هفته بسیج خبر داد. سردار غلامرضا سلیمانی رئیس سازمان بسیج مستضعفین (روز دوشنبه، ۱۳۹۹/۸/۲۶) در نشست خبری به مناسبت هفته بسیج طی سخنانی اظهار داشت: بسیج تحت فرمان رهبر انقلاب در مواجهه با چالش‌های اساسی به میدان می‌آید و نقش‌آفرینی می‌کند تا تهدیدات تبدیل به فرصت شود. وی افزود: امسال هفته بسیج را در حالی برگزار می‌کنیم که ویروس کرونا در همه جهان فراگیر و موجب شده تعدادی از هموطنان مان را از دست بدهیم. سردار سلیمانی اظهار داشت: برنامه‌های محوری بسیج تحت پروتکل‌ها انجام می‌شود و برای هر روز در هفته بسیج برنامه‌هایی پیش‌بینی شده است و مهمترین کار را کمک به سلامت مردم می‌دانیم. طبیعی است که سایر

^۱ - «طرح مشترک بسیج و وزارت بهداشت علیه کرونا»، شبکه خبر، ۱۳۹۹/۹/۲.

خدمات بسیج هم متناسب با همین شرایط انجام می‌شود؛ ما باید جهاد امیدآفرینی را بین جوانان گسترش دهیم. امروز ما مشکلاتی داریم که با سرپنجه تدبیر ملت ایران حل خواهد شد.

*** اقدامات بسیج در هفته بسیج چه خواهد بود؟^۱**

در هفته بسیج در ۵ آذر، ۳۰ هزار جهیزیه تقدیم زوج‌های جوان خواهد شد.
۷۰۰ هزار بسته بهداشتی هم بین نیازمندان توزیع می‌شود.
در ادامه فعالیت بسیج در مبارزه با ویروس کرونا یک طرح تکمیلی به نام طرح شهید سلیمانی با نظارت وزارت بهداشت اجرا خواهد شد. مهمترین ویژگی طرح شهید سلیمانی این است که محله‌ور است و ظرفیت‌های محلی و دستگاه‌های مختلف برای این کار در نظر گرفته شده است.
در طرح شهید سلیمانی، گروه‌های بهداشتی با پشتیبانی ۵۴ هزار پایگاه مقاومت، بیماران را شناسایی می‌کنند.
بیمارانی که حال وخیمی ندارند در مکان‌هایی اسکان داده و از لحاظ غذایی و بهداشتی پشتیبانی می‌شوند و افرادی که حال وخیمی دارند، به بیمارستان اعزام می‌شوند.
بیمارانی که از بیمارستان مرخص می‌شوند نیز تحت کنترل قرار می‌گیرند.
طرح سراسری شهید سلیمانی، از استان خراسان رضوی و استان فارس آغاز شده است که کاهش نرخ ابتلا در کشور را باعث خواهد شد.
۲ هزار پروژه محرومیت‌زدایی در هفته بسیج افتتاح می‌شود؛ یک مورد از این پروژه‌ها احداث ۱۰۰۰ واحد مسکونی در حاشیه شهر چابهار است.

*** مهمترین اقدامات بسیج در بحث اقتصاد مقاومتی**

در حوزه عرضه‌یابی در صنایع متوسط و کوچک و به خصوص اشتغال بسیج امسال عملکرد مناسبی داشته است.
تعاونی‌های مردم‌یار و اشتغالزا و تعاونی‌هایی با تسهیل‌گیری بسیج راه‌اندازی شده است که اعضای این صندوق‌ها یک میلیون نفر است.
در سال‌های گذشته این تعاونی‌ها ۷۰ هزار شغل ایجاد و امسال هم ۶ هزار شغل ایجاد کرده‌اند و توانسته‌اند ۹ هزار واحد تولیدی را ایجاد کنند.
۱۷۴۴ کارگاه اقتصاد مقاومتی ایجاد شده که موجب اشتغال ۵ هزار نفر شده است.
رشد مناسب در گروه‌های جهادی، ۴۰ هزار گروه در سامانه بسیج ثبت شده است. هم‌افزایی با دستگاه‌های مختلف برای کاهش محرومیت‌ها
امسال ۱۰ هزار پروژه محرومیت‌زدایی هدف‌گذاری شده است.
بیش از ۲ هزار پروژه محرومیت‌زدایی تاکنون افتتاح شده و ۲ هزار پروژه هم در هفته بسیج افتتاح می‌شود؛ یک مورد از این پروژه‌ها احداث ۱۰۰۰ واحد مسکونی در حاشیه شهر چابهار است.

*** مهمترین اقدامات بسیج در مهار گرانی**

معرفی ۲۵۰۰ همیار نظارت برای کمک به شبکه نظارتی سازمان حمایت
اعلام آمادگی برای تامین درخواست ۴۰۰۰ نفر همیار نظارت برای کمک به شبکه نظارتی سازمان حمایت
کشف بسیاری از انبارهای احتکار شده
اعلام آمادگی بسیج برای کمک به وزارت جهاد کشاورزی در زمینه توزیع اقلام اساسی مورد نیاز مردم
اجرا و تقویت گشت‌های محله محور رضویون (با تایید شورای امنیت کشور و پیگیری شورای تأمین استان و هماهنگی با قوه قضاییه و نیروی انتظامی)

^۱ - «رئیس سازمان بسیج خبر داد؛ آغاز طرح شهید سلیمانی برای مقابله با کرونا در هفته بسیج»، خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۹/۸/۲۶.

کلام آخر

بسیج یک ارگان انقلابی و مردمی است که از همان اوایل انقلاب هر کجا نیاز بوده وارد میدان جهاد و خدمت‌رسانی شده و در حال حاضر نیز اقدامات بسیار خوبی در راستای مبارزه با ویروس کرونا انجام داده است. مقابله با ویروس کرونا یکی از دغدغه‌های مهم مقام معظم رهبری است و مجموعه‌ای که می‌تواند دغدغه‌های رهبر انقلاب را درک و عملیاتی کند بسیج است. بسیجیان از همان ابتدای شیوع این بیماری نقش بسزایی در رزمایش کمک‌های مومنانه بر عهده داشته‌اند و در چندین مرحله اقدام به توزیع بسته‌های معیشتی در میان خانواده‌های نیازمند کردند و گروه‌های جهادی بسیجی با حضور در بیمارستان‌ها، کمک‌های قابل توجهی به کادر درمان انجام دادند.

در ابتدای شیوع این بیماری شاهد بودیم که بسیجیان در زمینه غربالگری ورود کردند و یاری‌رسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بودند. در این زمان، شاهد کمیاب شدن تولید ماسک بودیم، که بسیج در عرصه تولید ماسک وارد عمل شد و نیاز مردم را در این خصوص مرتفع کرد. در هفته بسیج، طرح ملی «شهید سلیمانی؛ هر پایگاه یک خدمت» انجام خواهد شد. این روزها و همزمان با هفته بسیج اجرای این طرح ملی در مساجد آغاز شده است و ائمه جماعات مساجد نیز در اجرای این طرح با پایگاه‌های بسیج همکاری می‌کنند. این طرح قرار است در قالب کمک‌های مومنانه همچون توزیع بسته‌های معیشتی و غذای گرم، تهیه و توزیع ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده و نیز پشتیبانی از بیمارستان‌ها و برنامه‌های آموزشی در زمینه مقابله با کرونا انجام شود.^۱

^۱ - «خدمات بسیج مساجد در بحران‌ها، انجام عملیات مسجد محور در ۳۰۰ محله برای مهار کرونا»، خبرگزاری شبستان، ۱۳۹۹/۹/۳.